

## PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/36902>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-06 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers  
Postbus 85576  
2508 CG Den Haag  
T (070) 330 70 33  
F (070) 330 70 30  
E [info@bju.nl](mailto:info@bju.nl)  
I [www.bju.nl](http://www.bju.nl)

# EstateTip

Afl. 2005-50

7 december 2005

---

## Pakken oude (goede doel) testamenten anders uit? Vrij van recht schenken en legateren

In 2006 zal, zoals bekend, het forfait van artikel 5 lid 8 SW 1956 vervallen. Ieder voordeel (0%-tarief goed doel) heeft zijn nadeel, zo voorspelden wij al in *EstateTip* 2005-44.

We kunnen thans niet meer volstaan met het verhogen van de 'vrij van recht'-verkrijging met het *primaire* recht en daarover het verschuldigde schenkingsrecht of successierecht berekenen. Uit wetsystematisch oogpunt kan men weinig bedenkingen tegen de afschaffing van de regeling hebben, maar wellicht is er te weinig oog van de zijde van de fiscale wetgever voor de *civielrechtelijke impact* van de regeling voor de 'oude' testamenten. In dit kader kan het zeer zinvol zijn het archief in te duiken om te laten uitzoeken waar 'vrij van recht'-legaten zijn gemaakt. Wellicht gaat het speurwerk zelfs al met een druk op de 'knop'?

Ter bepaling van de gedachte een rekenvoorbeeld met de tarieven van 2006, waarbij aan een neef € 80.000 (tarief 2006) vrij van recht wordt gelegateerd. Tot op heden gaat het als volgt:

Belaste verkrijging 80.000 -/ 1.882 =	78.118
Primair recht over 78.118	<u>36.020</u>
Heffingsgrondslag netto-legaat	114.138
Verschuldigd successierecht over legaat	55.123

Het kost de erfgenamen in dit voorbeeld € 135.123 om de neef € 80.000 netto ter beschikking te stellen. Zij mogen overigens slechts € 36.020, het primaire recht, aftrekken voor de berekening van het door hen verschuldigde successierecht.

In het nieuwe systeem kunnen we niet volstaan met de berekening van het primaire recht; er zou een secundaire berekening, een tertiaire berekening, et cetera moeten worden gemaakt. Eigenlijk moeten we tot het oneindige rekenen, maar gelukkig mogen we *afronden*. Laten we eens, ter bepaling van de gedachten, met het ouderwetse handwerk aan de slag gaan:

## Stap 1) Vaststellen van belaste verkrijging

Successierechtelijke verkrijging	80.000
Af: vrijstelling	<u>-/- 1.882</u>
Belaste verkrijging	78.118

Stap 2) Berekening 1<sup>e</sup> recht

Belaste verkrijging (stap 1) 78.118	
• Vaste heffing	18.662
• Heffing boven 43.401 (derde schijf)	<u>17.358</u> [50% x (78.118 -/- 43.401)]
• 1 <sup>e</sup> recht	36.020

Stap 3) Berekening 2<sup>e</sup> recht

Belaste verkrijging (uitkomst stap 1 + stap 2) 114.138	
• Vaste heffing	40.357
• Heffing boven 86.792 (vierde schijf)	<u>14.766</u> [54% x (114.138 -/- 86.792)]
• 2 <sup>e</sup> recht	55.123

We slaan een enkele rekenstap over. De systematiek is thans duidelijk.

Stap 19) Berekening 18<sup>e</sup> recht

Belaste verkrijging (uitkomst stap 1 + stap 18) 155.665	
• Vaste heffing	40.357
• Heffing boven 86.792 (vierde schijf)	<u>37.191</u> [54% x (155.665 -/- 86.792)]
• 18 <sup>e</sup> recht	77.548

Stap 20) Berekening 19<sup>e</sup> recht

Belaste verkrijging (uitkomst stap 1 + stap 19) 155.666	
• Vaste heffing	40.357
• Heffing boven 86.792 (vierde schijf)	<u>37.191</u> [54% x (155.666 -/- 86.792)]
• 19 <sup>e</sup> recht	77.548

## Stap 21) Stoppen met herhalen als de uitkomst gelijk is met de vorige stap.

De estate planner weet wel beter en zal dit soort uitvoerige berekeningen in de regel niet maken. Zo zal hij zich het leven gemakkelijk maken door onder meer van de moderne techniek gebruik te maken. Zo biedt VEEP 6.0 thans een module in dit kader. Maar toch is het goed om de eerste keer eens de stappen op een kladblokje te zetten. Het geeft inzicht in de materie.

Hoe het ook zij, het kost de erfgenamen met het vervallen van de rekentechniek van artikel 5 lid 8 SW 1956 niet € 135.123, maar € 157.548, te weten € 80.000 + € 77.548, om de neef € 80.000 netto ter beschikking te stellen. Zij mogen wel het werkelijk verschuldigde recht (€ 77.548) aftrekken. We danken overigens mr. F.A.M. Schoenmaker, estate planner bij FinX/Van Ewijk Estate Planning, die ons behulpzaam was bij het maken van deze *Estate Tip*.

U ziet, het afgeven van het legaat wordt *duurder* voor de erven. Had de testateur dit geweten, dan was dat wellicht reden geweest om het legaat iets te verkleinen. Hier zit de pijn, en dit vraagt de aandacht van de estate planner. Dit speelt vanzelfsprekend niet alleen bij 'goede doel constructies'.

Zijn er grote 'vrij van recht'-legaten gemaakt, dan kan dit, zoals u begrijpt, per 1 januari 2006 *nog sneller* leiden tot een *negatieve* verkrijging van de erfgenamen. Bij de boedelbehandeling dient men hierop alert te zijn. Ook hier luidt het devies: standaardmatige beneficiaire aanvaarding is zo gek nog niet.

Hoe gaat het met de *goede doel testamenten*? Zijn de *legaten* aan de neven en nichten *gefixeerd*, hetgeen overigens niet vaak het geval zal zijn, dan is met de nieuwe methodiek de kans groter dat de verkrijging van het goede doel *negatief* wordt. Het voorafgaande rekenvoorbeeld illustreert dit.

Is op een of andere wijze de verkrijging van het goede doel als *erfgenaam gefixeerd*, dan zal de verkrijging van de neven en nichten, *kleiner* worden dan dat ze *rechtstreeks* geërfd zouden hebben.

Een rekenvoorbeeld, gemaakt met VEEP 6.0, brengt dit in beeld. De nalatenschap bedraagt €2.000.000. Twee neven erven, en het goede doel moet €20.000 netto overhouden. Hierbij wordt uitgegaan van een 0%- tarief, ook in 2005.

#### **Vererving zonder goede doel-constructie (2005)**

Nalatenschap	2000000
Aantal verkrijgers	2
Verkrijging per persoon	1000000
Successierecht per persoon	606912
Netto verkrijging per persoon	<b>393088</b>
Totaal successierecht	1213824

#### **Vererving met goede doel-constructie (2005)**

Legaat aan verkrijgers vrij van recht per persoon	<b>512548</b>
Primair recht	292915
Belaste verkrijging	805463
Verschuldigd recht over het legaat per persoon	477451

#### *Fiscaalrechtelijke verkrijging instelling*

Nalatenschap	2000000
Af: lega(a)t(en) aan verkrijgers vrij van recht	1025096
Af: primair recht over lega(a)t(en)	585830
Verkrijging instelling	389074
Successierecht instelling	0

#### *Civilrechtelijke verkrijging instelling*

Nalatenschap	2000000
Af: lega(a)t(en) vrij van recht	1025096
Af: verschuldigd recht over lega(a)t(en)	954902
Af: successierecht instelling	0
Totaal successierecht legataris(sen) en instelling	954902

Resteert nettoverkrijging voor instelling van	20000
---	-------

Het beeld wordt anders in 2006, na afschaffing van artikel 5 lid 8 SW 1956. In het bijzonder vragen wij u aandacht voor de omvang van het verschuldigde successierecht en de omvang van het legaat aan de neven.

**Vererving zonder goede doel-constructie (2006)**

Nalatenschap	2000000
Aantal verkrijgers	2
Verkrijging per persoon	1000000
Successierecht per persoon	606254
Netto verkrijging per persoon	<b>393746</b>
Totaal successierecht	1212508

**Vererving met goede doel-constructie (2006)**

Legaat aan verkrijgers vrij van recht per persoon	<b>390547</b>
Verschuldigd recht over het legaat per persoon	599453

*Civielrechtelijke verkrijging instelling*

Nalatenschap	2000000
Af: lega(a)t(en) vrij van recht	781094
Af: verschuldigd recht over lega(a)t(en)	1198906

Resteert nettoverkrijging voor instelling van	20000
---	-------

U ziet, niet alleen de constructie wordt de nek omgedraaid! De neven krijgen *minder* dan zij gehad zouden hebben indien zij *direct* tot erfgenaam zouden zijn benoemd. We hebben het dan nog niet over de extra *kosten van boedelafwikkeling* gehad. Dit is toch een briefje aan cliënt waard, en het leert maar weer dat het zeer gewenst is dat u met een druk op de 'knop' exotische dossiers boven water tovert. De estate planner houdt van accountmanagement.

In de laatste weken van 2005 geniet 'u' waarschijnlijk nog van de laatste 'vrij van recht'-schenkingen ter besparing van schenkingsrecht.

En als de estate planner reeds lang met pensioen is, vertelt hij zijn kleinkinderen over het 'vrij van recht'-fenomeen. Zij zullen met veel aandacht, maar ook met ongeloof, de verhalen uit de oude estate planningsdoos aanhoren. Dat waren nog eens tijden!